

*В.Є. Волохата, Харківський інститут банківської справи
Університету банківської справи НБУ*

СИСТЕМА СТРАХУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ДЕПОЗИТІВ ТА ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Динамічний розвиток банківського сектора – важливий каталізатор якісних перетворень у вітчизняній економіці, тому ключовим завданням держави має стати забезпечення його стабільної роботи.

За цих умов винятково важливе значення має створення ефективного механізму страхування депозитів, що на сьогодні набуває актуальності.

Гарантування вкладів має подвійне призначення: на мікрорівні воно покликане захищати вкладників, на макрорівні – мінімізувати негативний вплив банківської кризи та сприяти зміцненню довіри до банківської системи.

Частка вкладів фізичних осіб у пасивах банків постійно зростає. За станом на 01.07.2008 вона збільшилася на 1,7 %, а на 01.01.2008 кількість вкладників зросла на 32,4 %.

В Україні за час існування системи гарантування банківських вкладів рівень розміру відшкодувань підвищився від 500 до 50 000 грн.

У країнах – членах Європейського Союзу – розміри відшкодувань банківських вкладів різні: від 7,7 до 104 тис. євро.

До основних недоліків функціонування Фонду гарантування вкладів належать такі: виконання основних повноважень фонду через різні структури; недостатність джерел формування ресурсів фонду; не передбачена плата за користування тимчасово вільними залишками коштів фонду; неузгодженість між законами “Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб” та “Про Національний банк України”.

До переваг функціонування Фонду гарантування вкладів можна віднести те, що його членами є всі банки, що входять до банківської системи України; розмір відшкодувань вкладів фізичним особам відповідає вимогам МВФ; збільшення розміру відшкодувань на вкладників банків.

Виходячи з вищенаведеного, для удосконалення організації страхування депозитів необхідно:

- наростити капітал Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;
- збільшити обсяг джерел формування коштів фонду;
- диверсифікувати інвестиції Фонду гарантування вкладів;
- поступово перейти до диференційованих ставок за внесками банків до фонду;
- прийняти рішення про участь Ощадбанку у фонді.

Таким чином, питання щодо створення ефективною системи страхування депозитів на сьогодні набуває все більшої актуальності. Її роль і значення більшою чи меншою мірою стосуються інтересів як кожного вкладника, так і банківської системи в цілому. Отже, удосконалення механізму

страхування вкладів – одне з першочергових завдань на шляху розвитку депозитних відносин.

Волохата, В.Є. Система страхування банківських депозитів та її вдосконалення [Текст] / В.Є, Волохата // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 жовтня 2008 р.) : у 2-х т. – Суми : УАБС НБУ, 2008. – Т. 2.– С. 129-130.